

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 7: Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους

Συγγραφέας: Συνεργασία στο πλαίσιο του έργου VETREADY

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Στόχος της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Γενικός στόχος: Να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να εντοπίζουν, να αξιολογούν και να αντιδρούν αποτελεσματικά σε κινδύνους καταστροφών σε δημόσιους και μεγάλους χώρους, διασφαλίζοντας την προσωπική ασφάλεια και υποστηρίζοντας συντονισμένες δράσεις έκτακτης ανάγκης σε πολυσύχναστα περιβάλλοντα.

Διάρκεια της εκπαιδευτικής ενότητας: 2,6 ακαδημαϊκές ώρες

Μέθοδος αξιολόγησης: Κουίζ πολλαπλής επιλογής μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής ενότητας

Ομάδες-στόχοι: Εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ, εκπαιδευόμενοι Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης, εκπαιδευόμενοι της διασποράς, εκπαιδευτές ΕΕΚ και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης και Εκπαίδευσης

Αναγνώριση για τους μαθητές:

Πιστοποιητικό Ολοκλήρωσης (πρόγραμμα μη τυπικής κατάρτισης)

Αναγνώριση για Εκπαιδευτικούς:

Πιστοποιητικό Ανάπτυξης Επαγγελματικής Ικανότητας

Στοχευμένη εγκάρσια δεξιότητα ESCO στην κατηγορία T2.3: Αντιμετώπιση προβλημάτων

Μαθησιακά Αποτελέσματα της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Γνώση

- 1. Αναγνωρίστε** τους διαφορετικούς τύπους κινδύνων καταστροφών που μπορούν να προκύψουν σε δημόσιους και μεγάλους χώρους, όπως στάδια, συγκοινωνιακούς κόμβους και εμπορικά κέντρα.
- 2. Κατανοήστε** τη βασική δομή των συστημάτων διαχείρισης έκτακτης ανάγκης και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο συντονισμός μεταξύ του προσωπικού του χώρου, των αρχών και του κοινού κατά τη διάρκεια καταστροφών.
- 3. Εξηγήστε** πώς η δυναμική του πλήθους και η ανθρώπινη συμπεριφορά επηρεάζουν τα επίπεδα κινδύνου και την αποτελεσματικότητα της εκκένωσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Δεξιότητες

- 1. Εντοπίστε** πιθανούς κινδύνους και τρωτά σημεία σε διάφορους δημόσιους ή μεγάλους χώρους εκδηλώσεων και προτείνετε βασικά μέτρα μείωσης του κινδύνου.
- 2. Εφαρμόστε** στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων για να λαμβάνετε γρήγορες και τεκμηριωμένες αποφάσεις σε προσομοιωμένα ή πραγματικά σενάρια έκτακτης ανάγκης.
- 3. Επικοινωνείτε και συνεργάζεστε** αποτελεσματικά με άλλους για να υποστηρίξετε την ασφαλή εκκένωση και τις δράσεις αντιμετώπισης υπό πίεση.

Αυτές οι δεξιότητες σχετίζονται άμεσα με τις εγκάρσιες δεξιότητες **ESCO**

T2.3:

- Εντοπισμός προβλημάτων και διεξαγωγή ανάλυσης κινδύνου
- Αναπτύξτε στρατηγικές για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών
- Επίλυση προβλημάτων υπό απρόβλεπτες συνθήκες

Εισαγωγή: Τι είναι η Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους

- Οι δημόσιοι χώροι — όπως εμπορικά κέντρα, στάδια, συγκοινωνιακούς κόμβους και κέντρα εκδηλώσεων — συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό ανθρώπων κάθε μέρα. Ενώ αυτοί οι χώροι έχουν σχεδιαστεί για ευκολία και απόλαυση, μπορούν επίσης να γίνουν ιδιαίτερα ευάλωτοι σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως πυρκαγιές, συγκρούσεις πλήθους, σεισμούς ή τρομοκρατικά περιστατικά.
- Η κατανόηση του **τρόπου αναγνώρισης κινδύνων, διατήρησης της ψυχραιμίας και υπεύθυνης δράσης** σε τέτοια περιβάλλοντα μπορεί να σώσει ζωές. Αυτή η ενότητα βοηθά τους μαθητές να εξερευνήσουν πώς εκτυλίσσονται οι καταστροφές σε μεγάλες, πολυσύχναστες περιοχές και πώς ο σωστός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η ευαισθητοποίηση μπορούν να μειώσουν το χάος και να αποτρέψουν τραυματισμούς ή απώλειες ζωών.
- Μέσω αυτής της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι θα δουν **ότι η ετοιμότητα για καταστροφές είναι ευθύνη όλων** — όχι μόνο των επαγγελματιών — και ότι τα ενημερωμένα άτομα διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη δημιουργία ασφαλέστερων και πιο ανθεκτικών κοινοτήτων.

Βασικές Έννοιες και Ορολογία

- **Κίνδυνος Καταστροφών** - Η πιθανότητα ένας κίνδυνος (όπως πυρκαγιά, πλημμύρα ή σεισμός) να προκαλέσει βλάβη σε ανθρώπους, περιουσίες ή το περιβάλλον. Ο κίνδυνος αυξάνεται όταν πολλά άτομα συγκεντρώνονται σε ένα μέρος χωρίς τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας.
- **Δημόσιος Χώρος** - Ένας χώρος ανοιχτός στο κοινό όπου συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός ανθρώπων — για παράδειγμα, εμπορικά κέντρα, σιδηροδρομικοί σταθμοί, στάδια ή αίθουσες συναυλιών.
- **Ετοιμότητα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης** - Οι ενέργειες και τα σχέδια που εφαρμόζονται πριν από μια καταστροφή, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι άνθρωποι γνωρίζουν τι να κάνουν, πού να πάνε και πώς να παραμείνουν ασφαλείς.
- **Σχέδιο εκκένωσης** - Μια δομημένη διαδικασία που καθοδηγεί τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν με ασφάλεια μια επικίνδυνη περιοχή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Περιλαμβάνει σαφείς εξόδους, σήμανση και εκπαιδευμένο προσωπικό.
- **Διαχείριση Πλήθους** - Οι στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για τη διατήρηση της ασφάλειας και της τάξης σε μεγάλες ομάδες ανθρώπων, ειδικά σε αγχωτικές ή απρόβλεπτες καταστάσεις.
- **Επίγνωση Περιστατικών** - Η ικανότητα να παρατηρείτε τι συμβαίνει γύρω σας, να κατανοείτε τους πιθανούς κινδύνους και να λαμβάνετε γρήγορα έξυπνες αποφάσεις.
- **Πρώτοι Ανταποκρινόμενοι** - Επαγγελματίες όπως πυροσβέστες, αστυνομικοί και παραϊατρικοί που είναι οι πρώτοι που φτάνουν και βοηθούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Κατανόηση της Σημασίας

- Οι εκθέσεις της Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ και της Υπηρεσίας Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών Corepnicus υπογραμμίζουν ότι οι πολυσύχναστοι δημόσιοι χώροι — όπως οι κόμβοι μεταφορών, τα εμπορικά κέντρα, τα στάδια και οι χώροι συναυλιών — χαρακτηρίζονται ολοένα και περισσότερο ως περιβάλλοντα υψηλού κινδύνου λόγω της αυξανόμενης αστικής πυκνότητας, των ακραίων καιρικών φαινομένων και των απειλών για την ασφάλεια.
- Στη Μαδρίτη (Ισπανία, 2024), μια μερική κατάρρευση στέγης σε ένα αθλητικό συγκρότημα κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων τραυμάτισε περισσότερα από 40 άτομα, αποκαλύπτοντας αδυναμίες στην ανθεκτικότητα των υποδομών και στις διαδικασίες εκκένωσης του πλήθους. Ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ κινητοποιήθηκε για τον συντονισμό της αξιολόγησης έκτακτης ανάγκης και της υποστήριξης της δομικής ασφάλειας.
- Ομοίως, η πυρκαγιά στην αίθουσα συναυλιών του Παρισιού (Γαλλία, 2023) κατέδειξε πόσο γρήγορα μπορεί να κλιμακωθεί η καταστροφή σε εσωτερικούς δημόσιους χώρους — καταγράφηκαν 15 θάνατοι και πάνω από 100 τραυματισμοί μετά από πανικό και εξαπλώσεις καπνού μέσα σε λίγα λεπτά. Πολλά θύματα παγιδεύτηκαν λόγω αποκλεισμένων εξόδων και έλλειψης σαφών συστημάτων καθοδήγησης.
- Σε επίπεδο ΕΕ, το Δίκτυο Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης προσδιορίζει την ετοιμότητα για δημόσιους χώρους ως βασική προτεραιότητα για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας της κοινότητας. Υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην ενίσχυση των ικανοτήτων πρόληψης, έγκαιρης προειδοποίησης και συντονισμένης αντίδρασης — σε ευθυγράμμιση με τη Στρατηγική της ΕΕ για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και το πλαίσιο RescEU για την αντιμετώπιση διασυνοριακών καταστροφών.

Γιατί είναι σημαντική αυτή η εκπαιδευτική ενότητα

- Καταστροφές μπορούν να συμβούν οπουδήποτε — ακόμα και στα μέρη που επισκεπτόμαστε καθημερινά για δουλειά, ταξίδια ή αναψυχή. Μια συναυλία, ένας ποδοσφαιρικός αγώνας ή μια γρήγορη επίσκεψη στο εμπορικό κέντρο μπορεί να μετατραπεί σε χάος μέσα σε δευτερόλεπτα όταν πανικός, σύγχυση ή κακός σχεδιασμός κυριαρχούν.
- Αυτή η ενότητα σας βοηθά να αποκτήσετε μεγαλύτερη επίγνωση, αυτοπεποίθηση και να είστε προετοιμασμένοι να προστατεύσετε τον εαυτό σας και τους γύρω σας όταν συμβεί το απροσδόκητο. Είτε είστε μαθητευόμενος, εκπαιδευτής είτε πολίτης, οι πράξεις σας έχουν σημασία.
- Η ετοιμότητα σε δημόσιους χώρους δεν αφορά μόνο την ασφάλεια — Πρόκειται για την υπευθυνότητα, την επίγνωση και το θάρρος να ενεργούμε όταν οι άλλοι παγώνουν.

Φυσικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων

- Οι σεισμοί, οι πλημμύρες, οι καταιγίδες και τα κύματα καύσωνα μπορούν να διαταράξουν τους πολυσύχναστους χώρους, προκαλώντας πανικό, διακοπές ρεύματος ή δομικές ζημιές.
- Οι δημόσιοι χώροι απαιτούν σαφείς διαδρομές εκκένωσης και συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για την ασφαλή καθοδήγηση μεγάλων ομάδων.
- Οι ειδοποιήσεις που σχετίζονται με τον καιρό και η επικοινωνία με το πλήθος είναι το κλειδί για την πρόληψη τραυματισμών κατά τη διάρκεια αιφνίδιων συμβάντων.
- Η ετοιμότητα και η ψύχραιμη συμπεριφορά μειώνουν το χάος και υποστηρίζουν την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

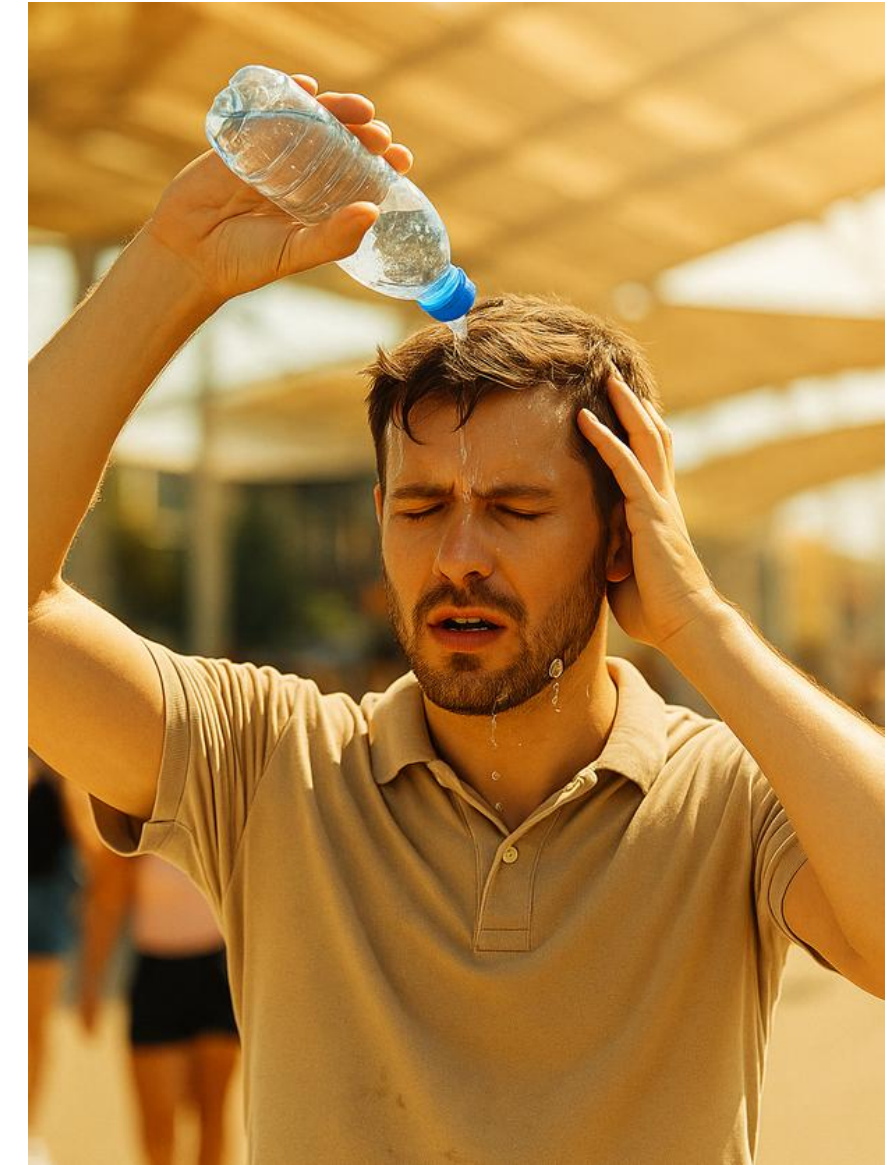
Καύσωνας / Ακραία ζέστη

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής;

Κατά τη διάρκεια συναυλιών, φεστιβάλ ή αθλητικών εκδηλώσεων, η υπερβολική ζέστη μπορεί να οδηγήσει γρήγορα σε αφυδάτωση, λιποθυμία ή θερμοπληξία — ειδικά σε πολυσύχναστους ή κακώς αεριζόμενους χώρους.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Οι ασθένειες που σχετίζονται με τη ζέστη κλιμακώνονται σιωπηλά. Η αναγνώριση προειδοποιητικών σημαδιών αποτρέπει σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία.

Σχήμα 1. Αντιμετώπιση ακραίας ζέστης: Διατήρηση δροσερότητας
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Καύσωνας / Ακραία ζέστη

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Αναζητήστε πιο δροσερές, σκιερές ή αεριζόμενες περιοχές.
- Πίνετε συχνά νερό — αποφύγετε τα ζαχαρούχα ή αλκοολούχα ποτά.
- Αναφέρετε οποιονδήποτε αισθάνεται ζάλη ή λιποθυμία.
- Αφαιρέστε τα περιττά στρώματα ρούχων.
- Ακολουθήστε τις οδηγίες του προσωπικού της εκδήλωσης για τις πρώτες βοήθειες ή τις ζώνες ψύξης.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Βρείτε σκιά ή μπείτε μέσα για να δροσιστείτε.
- Να φοράτε ελαφριά, αναπνεύσιμα ρούχα και καπέλο.
- Πίνετε νερό τακτικά, ακόμα κι αν δεν διψάτε.
- Ξεκουραστείτε συχνά και αποφύγετε να στέκεστε σε άμεσο ηλιακό φως.

Τι να κάνετε: Μείνετε ενυδατωμένοι, αναζητήστε σκιά και προσέξτε για άλλους που δείχνουν σημάδια δυσφορίας.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην αγνοείτε τη ζάλη, τη ναυτία ή τις κράμπες. Μην καταναλώνετε αλκοόλ και μην αφήνετε άλλους χωρίς επίβλεψη εάν αισθάνονται αδυναμία.

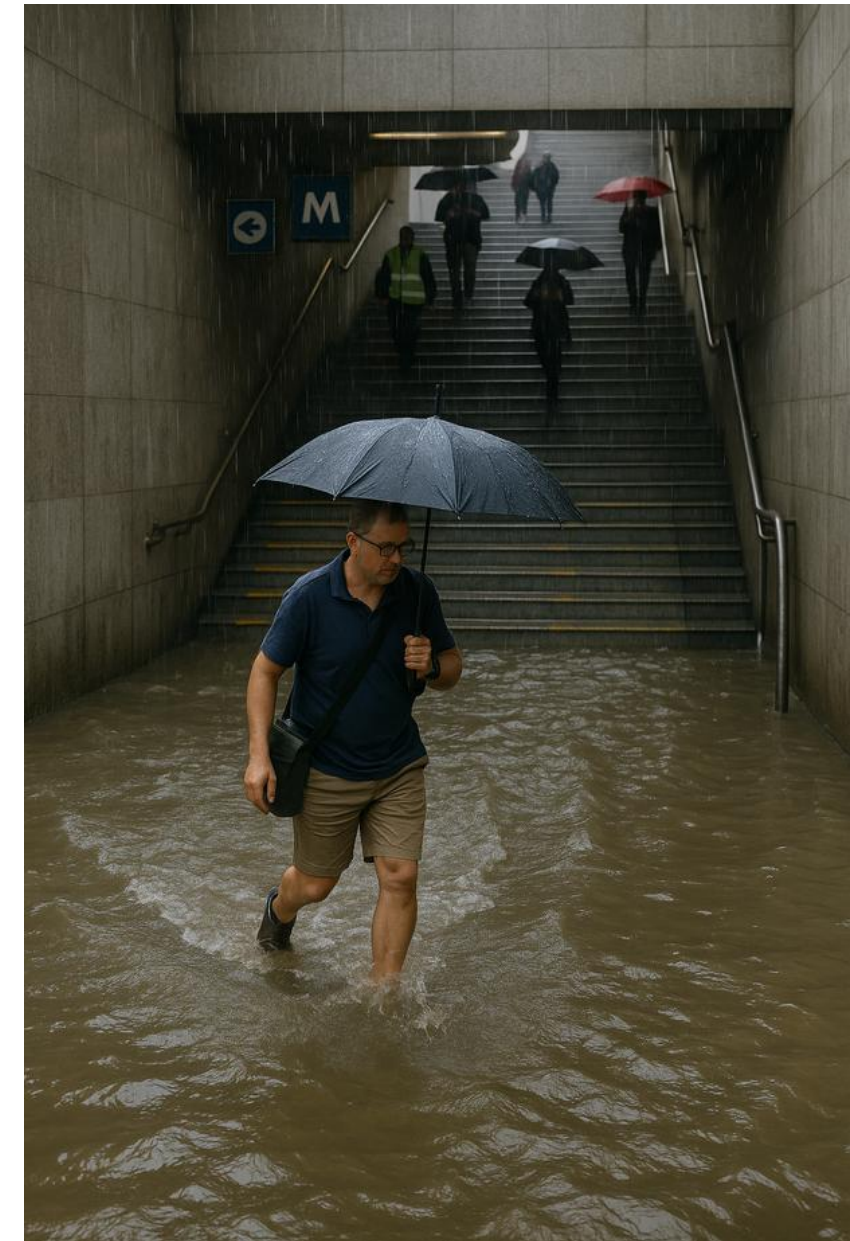
Πλημμύρα

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Οι πλημμύρες μπορούν να επηρεάσουν μεγάλους χώρους κοντά σε ποτάμια, περιοχές με χαμηλό υψόμετρο ή υπόγειες εγκαταστάσεις. Η απότομη άνοδος του νερού, οι διακοπές ρεύματος και η παραπληροφόρηση μπορούν να παγιδεύσουν πλήθη με περιορισμένες οδούς διαφυγής.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Το νερό μπορεί να ανέβει γρήγορα και να μεταφέρει συντρίμια ή ηλεκτρικούς κινδύνους — οι γρήγορες και ασφαλείς αποφάσεις αποτρέπουν τον πνιγμό και το ηλεκτροπληξία.

Σχήμα 2. Αντιμετώπιση αστικών πλημμυρών.
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Πλημμύρα

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μετακινηθείτε αμέσως σε υψηλότερους ορόφους ή επίπεδα.
- Αποφύγετε τα υπόγεια ή τα υπόγεια πάρκινγκ.
- Απενεργοποιήστε τις ηλεκτρικές συσκευές εάν είναι ασφαλές.
- Ακολουθήστε τις πινακίδες έκτακτης ανάγκης ή τις οδηγίες του προσωπικού.
- Μείνετε ψύχραιμοι και περιμένετε τις επίσημες οδηγίες.

Τι να κάνετε: Παραμείνετε πάνω από την στάθμη του νερού, διατηρήστε τις συσκευές επικοινωνίας στεγνές και βοηθήστε τους άλλους.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην αγγίζετε ηλεκτρικά συστήματα και μην υποτιμάτε τα ρηχά νερά — τα γρήγορα ρεύματα μπορεί να σας ρίξουν κάτω.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε αμέσως σε υψηλότερο έδαφος.
- Αποφύγετε να περπατάτε ή να οδηγείτε μέσα από τα νερά της πλημμύρας.
- Μείνετε μακριά από αποχετεύσεις, ποτάμια και γέφυρες.
- Βοηθήστε τα ευάλωτα άτομα να φτάσουν σε ασφαλές μέρος.

Σεισμός

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Οι σεισμοί μπορούν να χτυπήσουν ξαφνικά και να προκαλέσουν πανικό σε πολυσύχναστα περιβάλλοντα, όπως εμπορικά κέντρα, στάδια ή σταθμούς του μετρό. Η κακή επικοινωνία, οι μπλοκαρισμένες έξοδοι και η πτώση συντριμμίων αυξάνουν τον κίνδυνο μαζικών τραυματισμών.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Οι γρήγορες, ήρεμες αντιδράσεις σώζουν ζωές. Το να γνωρίζετε πώς να προστατεύετε τον εαυτό σας και να βοηθάτε τους άλλους μειώνει το χάος και αποτρέπει τις αιματηρές στάσεις.

Σχήμα 3. Εκκένωση σε περίπτωση σεισμού.
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Σεισμός

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μείνετε μακριά από παράθυρα, τζάμια και βαριά αντικείμενα.
- Αποφύγετε να βιαστείτε να κατευθυνθείτε προς τις εξόδους μέχρι να σταματήσει η δόνηση.
- Ακολουθήστε τις οδηγίες για τις δημόσιες ανακοινώσεις ή τις οδηγίες του προσωπικού έκτακτης ανάγκης.
- Μετακινηθείτε προσεκτικά προς τις ανοιχτές περιοχές μόλις η εκκένωση είναι ασφαλής.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Απομακρυνθείτε από κτίρια, τοίχους και ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Μείνετε σε ανοιχτό χώρο χωρίς κινδύνους πτώσης.
- Να είστε σε εγρήγορση για μετασεισμούς και ρωγμές στο έδαφος.
- Βοηθήστε τους άλλους να παραμείνουν ήρεμοι και σταθεροί.

Τι να κάνετε: Προστατέψτε το κεφάλι και τον αυχένα σας, παραμείνετε ψύχραιμοι και περιμένετε την επίσημη επιβεβαίωση πριν μπειτε ξανά στα κτίρια.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην χρησιμοποιείτε ασανσέρ, μην τρέχετε σε εσωτερικούς χώρους και μην μπλοκάρτε τις εξόδους κατά την εκκένωση.

Παύση και αναστοχασμός

Σενάριο Αναστοχασμού: Όταν το Πλήθος Μετατρέπεται σε Χάος

Είναι ένα ζεστό καλοκαιρινό βράδυ σε μια μεγάλη συναυλία σε εσωτερικό χώρο. Ξαφνικά, το έδαφος αρχίζει να τρέμει — τα φώτα τρεμοπαίζουν, τα πάνελ της οροφής τρίζουν και εκατοντάδες άνθρωποι σπεύδουν προς τις εξόδους.

Ακούς αντικρουόμενα μηνύματα: κάποιοι φωνάζουν «Φωτιά!», άλλοι φωνάζουν «Είναι σεισμός — φύγετε έξω!». Το προσωπικό ασφαλείας φαίνεται αβέβαιο και ο πανικός εξαπλώνεται καθώς οι άνθρωποι σπρώχνονται και πέφτουν κοντά στις πόρτες.

Τι θα κάνατε σε αυτήν την περίπτωση — θα μένατε, θα μετακομίζατε ή θα βοηθούσατε τους άλλους;

Παύση και αναστοχασμός

Συνιστώμενη ενέργεια: Σεισμός σε πολυσύχναστο χώρο

Βέλτιστη Πρακτική Απάντηση:

- Μείνε εκεί που είσαι — Πέσε, Σκεπάσου και Κράτα γερά μέχρι να σταματήσει η δόνηση.
- Μην τρέχετε προς εξόδους ή σκάλες. Η πτώση συντριμμιών και η συσσώρευση πλήθους μπορεί να προκαλέσουν σοβαρούς τραυματισμούς.
- Προστατέψτε το κεφάλι και τον αυχένα σας χρησιμοποιώντας τα χέρια, την τσάντα ή ανθεκτικά έπιπλα.
- Αφού σταματήσει η δόνηση, μετακινηθείτε προσεκτικά σε ανοιχτούς χώρους, αποφεύγοντας γυαλί, πινακίδες και μη ασφαλισμένα αντικείμενα.
- Βοηθήστε τους άλλους ήρεμα και ακολουθήστε το εκπαιδευμένο προσωπικό ή τις ανακοινώσεις έκτακτης ανάγκης.

Γιατί ορισμένες επιλογές είναι επικίνδυνες:

- Η βιασύνη προς τις εξόδους κατά τη διάρκεια της δόνησης συχνά οδηγεί σε άτακτη φυγή, τραυματισμούς από πτώση γυαλιών ή μπλοκαρισμένες οδούς διαφυγής.
- Η αγνόηση των επίσημων οδηγιών ή η παρακολούθηση παραπληροφόρησης («Πυρκαγιά!» ή «Εκκενώστε τώρα!») αυξάνει το χάος.
- Το να στέκεστε κάτω από πόρτες ή να τρέχετε έξω εκθέτει τους ανθρώπους σε πτώση συντριμμιών και κινδύνους από την πίεση του πλήθους.

Τεχνολογικές / Βιομηχανικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων

- Οι τεχνολογικές και βιομηχανικές καταστροφές — όπως πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές αερίου, χημικές διαρροές ή διακοπές ρεύματος — μπορούν να μετατρέψουν γρήγορα δημόσιους και μεγάλους χώρους σε περιβάλλοντα υψηλού κινδύνου. Αυτά τα περιστατικά συχνά ξεκινούν ξαφνικά και εξαπλώνονται γρήγορα, αφήνοντας λίγο χρόνο για οργανωμένη εκκένωση.
- Σε πολυσύχναστα μέρη όπως στάδια, εμπορικά κέντρα, συγκοινωνιακούς κόμβους ή αίθουσες συναυλιών, τέτοιες εκδηλώσεις μπορούν να προκαλέσουν πανικό, σύγχυση και διακοπές επικοινωνίας, ειδικά εάν τα συστήματα προειδοποίησης αποτύχουν.
- Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων σε αυτές τις καταστάσεις βασίζεται στην επίγνωση, την ταχεία λήψη αποφάσεων και την εμπιστοσύνη στις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης. Η γνώση του τρόπου αντίδρασης, του πού να κινηθείτε και του τρόπου βοήθειας των άλλων βοηθά στην πρόληψη τραυματισμών και υποστηρίζει τον συντονισμό των δράσεων ασφαλείας.

Χημική διαρροή

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Οι διαρροές χημικών ουσιών ή οι απελευθερώσεις αερίων από κοντινές βιομηχανίες, τα ατυχήματα στις μεταφορές ή τα δυσλειτουργικά συστήματα μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα και αόρατα, θέτοντας σε κίνδυνο άτομα σε κλειστούς ή ημικλειστούς δημόσιους χώρους. Ο πανικός και η παραπληροφόρηση συχνά επιδεινώνουν την κατάσταση.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Τα τοξικά αέρια μπορούν να προκαλέσουν δυσκολίες στην αναπνοή, δηλητηρίαση ή απώλεια των αισθήσεων μέσα σε λίγα λεπτά. Η γρήγορη και σωστή δράση σώζει ζωές.

Σχήμα 4. Απόκριση σε χημική διαρροή.

(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Χημική διαρροή

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μείνετε σε εσωτερικό χώρο και κλείστε τις πόρτες και τα ανοίγματα εξαερισμού, εάν σας δοθούν οδηγίες.
- Καλύψτε τη μύτη και το στόμα σας με ύφασμα για να μειώσετε την εισπνοή.
- Μετακινηθείτε σε υψηλότερους ορόφους εάν το αέριο είναι βαρύτερο από τον αέρα (π.χ. χλώριο).
- Ακούστε τις επίσημες οδηγίες μέσω μεγαφώνων ή ειδοποιήσεων.
- Βοηθήστε τους ευάλωτους ανθρώπους με ψυχραιμία.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε προς τα πλάγια και προς τα πάνω από την πηγή, εάν είναι ορατή.
- Καλύψτε το στόμα και τη μύτη και αποφύγετε τα χαμηλά σημεία όπου μπορούν να καθιζάνουν αέρια.
- Ακολουθήστε τις οδηγίες εκκένωσης από τους ανταποκριτές έκτακτης ανάγκης.
- Αποφύγετε να αγγίζετε ή να περπατάτε μέσα από μολυσμένες περιοχές.

Τι να κάνετε: Μείνετε ψύχραιμοι, προστατέψτε την αναπνοή σας και ακολουθήστε τις επίσημες οδηγίες.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην τρέχετε προς την περιοχή απελευθέρωσης, μην βγάζετε τη μάσκα σας και μην διαδίδετε μη επαληθευμένες πληροφορίες.

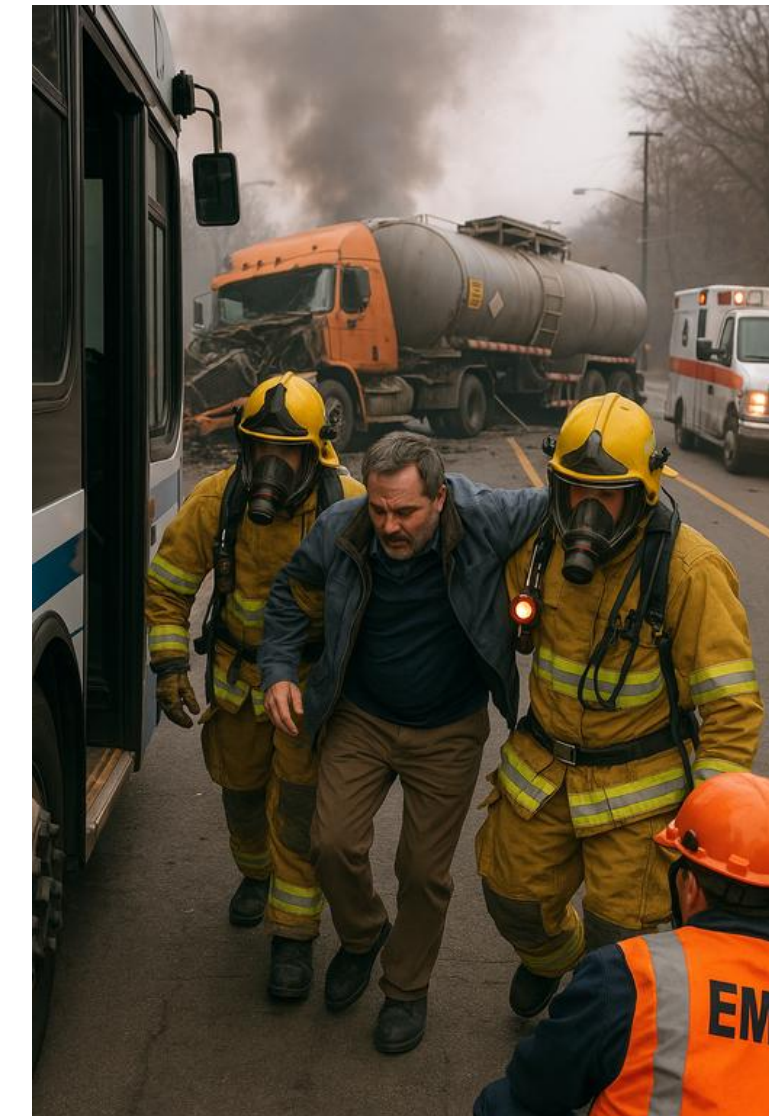
Ατύχημα Μεταφοράς Επικίνδυνων Υλικών

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Τρένα, φορτηγά ή αγωγοί που μεταφέρουν επικίνδυνα υλικά ενδέχεται να περνούν κοντά σε δημόσιους χώρους. Ένα ατύχημα μπορεί να απελευθερώσει τοξικές ουσίες, να προκαλέσει πυρκαγιές ή να οδηγήσει σε εκκενώσεις μεγάλης κλίμακας.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Η έκθεση σε άγνωστες ουσίες μπορεί να είναι απειλητική για τη ζωή. Η άμεση επίγνωση και η τήρηση αποστάσεων αποτρέπουν τη μόλυνση.

Σχήμα 5. Ατύχημα κατά τη μεταφορά επικίνδυνων υλικών.
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Ατύχημα Μεταφοράς Επικίνδυνων Υλικών

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μείνετε σε εσωτερικούς χώρους εκτός εάν σας ζητηθεί να εκκενώσετε.
- Κλείστε πόρτες, παράθυρα και συστήματα εξαερισμού.
- Ακούστε τις ανακοινώσεις έκτακτης ανάγκης για οδηγίες.
- Να φυλάσσεται μακριά από ανοίγματα στο επίπεδο του εδάφους όπου μπορούν να εισέλθουν ατμοί.
- Βοηθήστε τους άλλους να παραμείνουν ήρεμοι.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε αντίθετα από τον άνεμο και ανηφορικά από το σημείο του ατυχήματος.
- Αποφύγετε την επαφή με χυμένο υλικό ή την εισπνοή ορατών αναθυμιάσεων.
- Να αποφεύγετε τα συστήματα αποχέτευσης και τις υδάτινες οδούς.
- Ενημερώστε τις αρχές εάν παρατηρήσετε συμπτώματα σε άλλους.

Τι να κάνετε: Δημιουργήστε απόσταση από την πηγή και ακολουθήστε τις εντολές εκκένωσης.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην πλησιάζετε ή βιντεοσκοπείτε τον τόπο του συμβάντος, μην βασίζεστε σε φήμες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μην οδηγείτε προς δρόμους με κυκλοφοριακή συμφόρηση κοντά στο σημείο του συμβάντος.

Πυρκαγιά σε δημόσιο χώρο

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Ηλεκτρικές βλάβες, φωτιές στην κουζίνα, πυροτεχνήματα ή διαρροές αερίου μπορούν να αναφλεγούν γρήγορα σε πολυσύχναστους χώρους, όπως εμπορικά κέντρα ή αίθουσες συναυλιών. Ο κακός αερισμός, οι φραγμένες εξοδοι ή η έλλειψη συναγερμών επιδεινώνουν τον κίνδυνο.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Η άμεση, ήρεμη δράση αποτρέπει την εισπνοή καπνού, τα εγκαύματα και τις θανατηφόρες συγκρούσεις με πλήθος κατά την εκκένωση.

Σχήμα 6. Πυρκαγιά σε δημόσιο χώρο.

(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Πυρκαγιά σε δημόσιο χώρο

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μείνετε χαμηλά για να αποφύγετε τον καπνό· καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας με ύφασμα.
- Μην χρησιμοποιείτε ανελκυστήρες.
- Ακολουθήστε τις φωτιζόμενες πινακίδες εξόδου και κινηθείτε γρήγορα προς ασφαλείς εξόδους.
- Βοηθήστε τους άλλους με ψυχραιμία και προειδοποιήστε όσους κινούνται προς κίνδυνο.
- Υπακούστε στις οδηγίες του προσωπικού ή σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε αντίθετα από τον άνεμο και μακριά από καπνό ή πιθανές ζώνες έκρηξης.
- Μείνετε μακριά από οχήματα έκτακτης ανάγκης και ομάδες άμεσης επέμβασης.
- Βοηθήστε άλλους να φτάσουν σε ασφαλή σημεία συγκέντρωσης.
- Αναφέρετε τα παγιδευμένα άτομα στο προσωπικό έκτακτης ανάγκης.

Τι να κάνετε: Παραμείνετε ήρεμοι, σκεφτείτε καθαρά και δώστε προτεραιότητα στην ασφαλή εκκένωση έναντι των προσωπικών σας αντικειμένων.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην ξαναμπείτε στο κτίριο, μην τρέχετε ή σπρώχνετε και μην αγνοείτε τους συναγερμούς νομίζοντας ότι πρόκειται για τρυπάνι.

Παύση και αναστοχασμός

Σενάριο αντανάκλασης: Παράξενη μυρωδιά στο εμπορικό κέντρο

Είναι ένα πολυσύχναστο Σάββατο απόγευμα σε ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο. Ξαφνικά, εσείς και οι άλλοι παρατηρείτε μια έντονη, άγνωστη χημική μυρωδιά κοντά στο κάτω επίπεδο.

Κάποιοι αρχίζουν να βήχουν και να καλύπτουν το στόμα τους. Άλλοι το θεωρούν «διαρροή από καθαριστικό». Μέσα σε λίγα λεπτά, ο αέρας γίνεται βαρύς και αρκετοί αγοραστές πανικοβάλλονται, σπεύδοντας προς τις κυλιόμενες σκάλες.

Οι φύλακες ασφαλείας μιλούν στα ραδιόφωνα, αλλά δεν δίνουν σαφείς οδηγίες. Οι έξοδοι στη μία πλευρά φαίνονται κλειστές για καθαρισμό. Η σύγχυση εξαπλώνεται καθώς οι άνθρωποι διαφωνούν για το αν θα μείνουν ή θα φύγουν.

«Τι θα κάνατε σε αυτή την περίπτωση;»

Παύση και αναστοχασμός

Συνιστώμενη ενέργεια: Χημική μυρωδιά σε δημόσιο χώρο

Βέλτιστη Πρακτική Απάντηση:

- Απομακρυνθείτε ήρεμα από την πληγείσα περιοχή — αποφύγετε να τρέχετε ή να φωνάζετε για να αποφύγετε τον πανικό.
- Καλύψτε τη μύτη και το στόμα σας με ένα πανί ή μανίκι για να μειώσετε την έκθεση μέσω εισπνοής.
- Αποφύγετε τη χρήση ανελκυστήρων ή πολυσύχναστων κλιμακοστασίων.
- Ακολουθήστε τις οδηγίες του προσωπικού ή τις επίσημες οδηγίες και κατευθυνθείτε προς τον καθαρό αέρα ή σε ασφαλείς ζώνες.
- Ειδοποιήστε τις αρχές (υπηρεσίες ασφαλείας, αστυνομία ή πυροσβεστική) σχετικά με την πηγή και τα επηρεαζόμενα άτομα.

Γιατί ορισμένες επιλογές είναι επικίνδυνες:

- Η βιασύνη προς τις εξόδους ή ο συνωστισμός στις κυλιόμενες σκάλες αυξάνει τον κίνδυνο πτώσεων και τραυματισμών.
- Η αγνόηση συμπτωμάτων όπως ο βήχας ή η ζάλη μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρή έκθεση.
- Η κοινοποίηση μη επαληθευμένων πληροφοριών («Είναι απλώς μια διαρροή καθαριστικού») προκαλεί σύγχυση και καθυστερεί την κατάλληλη απάντηση.

Βιολογικές / Υγειονομικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων

- Οι βιολογικές και υγειονομικές καταστροφές — όπως πανδημίες, επιδημίες μολυσματικών ασθενειών ή περιστατικά μαζικής μόλυνσης — μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε δημόσιους και μεγάλους χώρους όπου οι άνθρωποι συγκεντρώνονται σε κοντινή απόσταση.
- Σε πολυσύχναστα περιβάλλοντα όπως αεροδρόμια, στάδια ή εμπορικά κέντρα, οι ασθένειες μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα, ειδικά όταν τα μέτρα υγιεινής, ο εξαερισμός ή η διαχείριση του πλήθους είναι ανεπαρκή. Ο φόβος και η παραπληροφόρηση μπορεί να προκαλέσουν πανικό, συμπεριφορά αποφυγής ή στιγματισμό απέναντι στα προσβεβλημένα άτομα.
- Η αποτελεσματική πλοήγηση σε κινδύνους σε αυτές τις καταστάσεις βασίζεται σε συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, συντονισμό δημόσιας υγείας, ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγιεινή και ήρεμη επικοινωνία.

Η εκπαίδευση τόσο του προσωπικού όσο και του κοινού στην αναγνώριση των συμπτωμάτων, στην τήρηση των πρωτοκόλλων ασφαλείας και στην παροχή πρώτων βοηθειών ψυχολογίας μπορεί να αποτρέψει την κλιμάκωση και να υποστηρίξει την ανθεκτικότητα της κοινότητας.

Βιοτρομοκρατία ή Σκόπιμη Βιολογική Απειλή

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Η σκόπιμη απελευθέρωση επιβλαβών βιολογικών παραγόντων σε δημόσιους χώρους μπορεί να προκαλέσει μαζικό πανικό, παραπληροφόρηση και ταχεία εξάπλωση εάν η ανίχνευση καθυστερήσει.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Η διατήρηση της εγρήγορσης και της ψυχραιμίας βοηθά τους ανταποκριτές να απομονώνουν και να περιορίζουν την απειλή πιο αποτελεσματικά.

Σχήμα 7. Αντιμετώπιση της βιοτρομοκρατίας.
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Βιοτρομοκρατία ή Σκόπιμη Βιολογική Απειλή

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Απομακρυνθείτε ήρεμα από την ύποπτη περιοχή.
- Αποφύγετε την επαφή με ύποπτες ουσίες ή συσκευασίες.
- Καταγγείλτε αμέσως την ασφάλεια ή την αστυνομία.
- Ακολουθήστε τις εντολές lockdown ή εκκένωσης.
- Βοηθήστε τα ευάλωτα άτομα.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε αντίθετα από τον άνεμο και ανηφορικά εάν υποψιάζεστε διαρροή.
- Αποφύγετε τα πλήθη και τα μέσα μαζικής μεταφοράς μέχρι να είστε ασφαλείς.
- Ακολουθήστε τις επίσημες ενημερώσεις των μέσων ενημέρωσης.
- Πλύνετε τα χέρια και τα ρούχα σας όταν υπάρχουν διαθέσιμες ασφαλείς εγκαταστάσεις.

Τι να κάνετε: Να παραμένετε σε εγρήγορση, να κινείστε με σκοπό και να ακολουθείτε τις επίσημες εντολές.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην αγγίζετε άγνωστα υλικά, μην τραβάτε φωτογραφίες ή μην διαδίδετε εικασίες.

Ψυχολογική ή ψυχική κρίση υγείας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Το άγχος, ο φόβος ή το τραύμα σε καταστάσεις καταστροφής μπορούν να οδηγήσουν σε κρίσεις πανικού, επιθετικότητα ή αντιδράσεις παγώματος, επηρεάζοντας τη συμπεριφορά του πλήθους και την εκκένωση.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Η έγκαιρη αναγνώριση της δυσφορίας υποστηρίζει την ασφαλέστερη εκκένωση και βοηθά τους άλλους να παραμείνουν λειτουργικοί.

Σχήμα 8. Ψυχολογικές Πρώτες Βοήθειες.
(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Ψυχολογική ή ψυχική κρίση υγείας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Μείνετε ήρεμοι και χρησιμοποιήστε έναν καθησυχαστικό τόνο με τους άλλους.
- Ενθαρρύνετε την αργή, σταθερή κίνηση.
- Καθοδηγήστε τα άτομα που βρίσκονται σε δυσφορία προς εξόδους ή ήσυχες περιοχές.
- Ειδοποιήστε το εκπαιδευμένο προσωπικό για πρώτες βοήθειες ψυχολογικής φύσεως.
- Αναπνεύστε βαθιά και αποφύγετε τις φωνές.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Μετακινηθείτε σε μια ήσυχη περιοχή μακριά από πλήθη.
- Υποστηρίξτε άλλους που δείχνουν σημάδια δυσφορίας.
- Αποφύγετε τις αντιπαραθέσεις ή τις συζητήσεις πανικού.
- Μείνετε συνδεδεμένοι με φίλους ή συγγενείς.

Τι να κάνετε: Παραμείνετε ψύχραιμοι, βοηθήστε τους άλλους και δείξτε ήρεμη συμπεριφορά.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην κοροϊδεύετε, μην αγνοείτε ή μην αντιδράτε υπερβολικά στο άγχος των άλλων.

Πανδημία ή επιδημική έξαρση

Γιατί έχει σημασία αυτός ο τύπος καταστροφής

Οι πανδημίες και οι επιδημίες εξαπλώνονται γρήγορα σε πολυσύχναστους χώρους όπως αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα ή αίθουσες εκδηλώσεων. Η κακή υγιεινή, η παραπληροφόρηση ή η άρνηση τήρησης των κανόνων δημόσιας υγείας μπορούν να επιδεινώσουν τους κινδύνους.

Γιατί να αντιδράσει κανείς;

Η έγκαιρη αναγνώριση και η ήρεμη συμπεριφορά βοηθούν στη μείωση της μετάδοσης, στην προστασία των άλλων και στη διατήρηση της τάξης κατά τη διάρκεια έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας.

Σχήμα 9. Αντιμετώπιση της πανδημίας.

(AI που δημιουργήθηκε από τον Y.Luhanskyi μέσω ChatGPT)

Πανδημία ή επιδημική έξαρση

Αν βρίσκεστε μέσα σε έναν μεγάλο δημόσιο χώρο

- Ακολουθήστε τις επίσημες οδηγίες υγείας (μάσκες, αποστάσεις, υγιεινή).
- Αποφύγετε τη σωματική επαφή και τις κοινές επιφάνειες.
- Αναφέρετε συμπτώματα ή ύποπτα κρούσματα στο προσωπικό του χώρου.
- Χρησιμοποιήστε απολυμαντικό πριν και μετά την επαφή με δημόσια αντικείμενα.
- Μετακινηθείτε ήρεμα προς λιγότερο πολυσύχναστες περιοχές, εάν χρειάζεται.

Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικούς χώρους

- Κρατήστε απόσταση από τους άλλους σε μεγάλες συγκεντρώσεις.
- Χρήση ατομικής προστασίας (μάσκα, αντισηπτικό).
- Μείνετε ενημερωμένοι μέσω επίσημων καναλιών.
- Αποφύγετε τη διάδοση φημών για μολύνσεις.

Τι να κάνετε: Να εφαρμόζετε τους κανόνες υγιεινής, να ακολουθείτε επαληθευμένες συμβουλές υγείας και να στηρίζετε τους άλλους υπεύθυνα.

Τι δεν πρέπει να κάνετε: Μην αγνοείτε τα σημάδια υγείας, μην διαδίδετε παραπληροφόρηση ή στιγματίζετε τους άλλους.

Παύση και αναστοχασμός

Σενάριο Αναστοχασμού: Αιφνίδια Ασθένεια στο Αεροδρόμιο

Περιμένεις σε έναν γεμάτο αεροσταθμό όταν ένας επιβάτης που βρίσκεται κοντά σου ξαφνικά καταρρέει, βήχοντας βίαια και παλεύοντας να αναπνεύσει.

Οι άνθρωποι τριγύρω αρχίζουν να πανικοβάλλονται — κάποιοι τρέχουν να φύγουν, άλλοι βγάζουν τα τηλέφωνα τους για να ηχογραφήσουν.

Μέσα σε λίγα λεπτά, διαδόθηκαν φήμες ότι μπορεί να πρόκειται για «νέο ιό». Το σύστημα μεγαφώνων κάνει έκκληση για ηρεμία, αλλά ο φόβος είναι ορατός στα πρόσωπα όλων.

Το προσωπικό ασφαλείας και το ιατρικό προσωπικό πλησιάζουν, αλλά η σύγχυση και το άγχος αυξάνονται.

«Τι θα κάνατε σε αυτή την περίπτωση;»

Παύση και αναστοχασμός

Συνιστώμενη ενέργεια: Αντιμετώπιση αιφνίδιας ασθένειας σε δημόσιο χώρο

Βέλτιστη Πρακτική Απάντηση:

- Κρατήστε ασφαλή απόσταση από το άρρωστο άτομο για να μειώσετε την πιθανή έκθεση.
- Μην πανικοβάλλεστε και μην διαδίδετε φήμες — η παραπληροφόρηση μπορεί να δημιουργήσει περιττό χάος.
- Ειδοποιήστε αμέσως το προσωπικό του χώρου ή τις ομάδες έκτακτης ανάγκης.
- Ακολουθήστε τις επίσημες οδηγίες των ομάδων ασφαλείας ή των ιατρικών ομάδων. Είναι εκπαιδευμένοι στη διαχείριση πιθανών βιολογικών κινδύνων.
- Εφαρμόστε καλή υγιεινή: καλύψτε το στόμα και τη μύτη, αποφύγετε την επαφή με επιφάνειες και απολυμάνετε τα χέρια σας μετά από επαφή με κοινόχρηστα αντικείμενα.

Γιατί ορισμένες επιλογές είναι επικίνδυνες:

- Η ορμή προς το άτομο χωρίς προστασία αυξάνει τον κίνδυνο μόλυνσης.
- Η εγγραφή ή η κοινοποίηση βίντεο διασπείρει πανικό και παραπληροφόρηση.
- Η ανεξάρτητη εκκένωση μπορεί να επηρεάσει τον συντονισμό της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Εμπνευσμένες Πράξεις και Πρότυπα

Μαθήματα από την Ουκρανία – Η ετοιμότητα σώζει ζωές

Όταν μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και καταστροφές έπληξαν την Ουκρανία, οι τοπικές κοινότητες, οι εθελοντές και οι δημόσιοι οργανισμοί επέδειξαν εξαιρετική ετοιμότητα, συντονισμό και θάρρος. Οι πράξεις τους δείχνουν πώς η έγκαιρη εκπαίδευση, η τοπική οργάνωση και η εμπιστοσύνη της κοινότητας μπορούν να σώσουν αμέτρητες ζωές ακόμη και σε καταστάσεις υψηλού κινδύνου.

Ο Ουκρανικός Ερυθρός Σταυρός, με την υποστήριξη της Διεθνούς Ομοσπονδίας του Ερυθρού Σταυρού (IFRC) και του Ιρλανδικού Ερυθρού Σταυρού, ηγήθηκε μιας ευρείας εκστρατείας για την προώθηση της εκπαίδευσης στις πρώτες βοήθειες, της ευαισθητοποίησης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και της ετοιμότητας εκκένωσης σε πόλεις και αγροτικές περιοχές.

Οι εθελοντές δημιούργησαν τοπικά δίκτυα ανθεκτικότητας, διδάσκοντας στους πολίτες πώς να εφαρμόζουν πρώτες βοήθειες, να ανταποκρίνονται σε προειδοποιήσεις και να υποστηρίζουν ευάλωτες ομάδες. Κατά τη διάρκεια επιθέσεων και έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας, αυτά τα δίκτυα έγιναν συστήματα σωτηρίας — παρέχοντας ιατρική περίθαλψη, ψυχολογική υποστήριξη και ασφαλή εκκένωση για χιλιάδες ανθρώπους.

Σύνδεσμος: <https://www.redcross.ie/newsroom-post/lessons-from-ukraine-preparedness-saves-lives>

Περισσότερα για εξερεύνηση

- **Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ – Ετοιμότητα και Αντιμετώπιση Καταστροφών.** Μάθετε πώς η ΕΕ συντονίζει τη διασυνοριακή αντιμετώπιση καταστροφών και υποστηρίζει τις χώρες στην πρόληψη, την ετοιμότητα και την ανάκαμψη.

https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection_en

- **IFRC – Ευαισθητοποίηση και Εκπαίδευση Κοινού για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών.** Πρόσβαση σε εργαλεία, λίστες ελέγχου και παραδείγματα για τη διδασκαλία δράσεων διάσωσης, επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης για καταστροφές σε σχολεία και κοινότητες.

<https://www.ifrc.org/public-awareness-and-public-education-drr>

- **ΠΟΥ – Διαχείριση Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης και Κινδύνου Καταστροφών στον Τομέα της Υγείας (Health EDRM).** Κατανοήστε πώς τα συστήματα υγείας προετοιμάζονται για βιολογικές, χημικές και φυσικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και προστατεύουν το κοινό κατά τη διάρκεια σημαντικών συμβάντων.

<https://www.who.int/health-topics/emergencies>

- **Ομιλία TED – «Πώς να παραμείνετε ήρεμοι όταν ξέρετε ότι θα είστε αγχωμένοι» (Daniel Levitin).** Ένα συναρπαστικό βίντεο 12 λεπτών που εξηγεί πώς ο προγραμματισμός και η σαφής σκέψη βοηθούν τους ανθρώπους να αντιδρούν αποτελεσματικά υπό πίεση.

https://www.ted.com/talks/daniel_levitin_how_to_stay_calm_when_you_know_you_ll_be_stressed

- **UNDRR – Λόγια σε Δράση: Ευαισθητοποίηση και Εκπαίδευση του Κοινού για τη ΜΚΚ.** Ένας οδηγός βήμα προς βήμα για τη δημιουργία εκπαιδευτικών εκστρατειών και κατάρτισης που ενισχύουν την ανθεκτικότητα και την ετοιμότητα της κοινότητας.

<https://www.undrr.org/publication/words-action-public-awareness-and-public-education-disaster-risk-reduction>

Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας

- Πρωτοβουλία Πολιτικής Προστασίας της Περιοχής Αδριατικής-Ιονίου. (2022). Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης πολιτικής προστασίας για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των περιοχών της Αδριατικής-Ιονίου. arXiv. <https://arxiv.org/abs/2207.13941>
- Επιχειρήσεις Πολιτικής Προστασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO). (χ.η.). Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ – Τι κάνουμε. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection_en
- Δίκτυο Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία. (2024). Ενημέρωση επιτυχημένων έργων: ΓΔ ECHO – Ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/system/files/2024-11/dg-echo-successful-projects-update_final-version.pdf
- Fink-Hooijer, F. (2023). Προφίλ της ηγεσίας της ανθρωπιστικής πολιτικής στον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Florika_Fink-Hooijer
- Διεθνής Ομοσπονδία Εταιρειών Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου. (χ.η.). Ευαισθητοποίηση του κοινού και εκπαίδευση του κοινού για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών: Βασικά μηνύματα. <https://www.ifrc.org/public-awareness-and-public-education-drr>
- Ιρλανδικός Ερυθρός Σταυρός. (20 Μαρτίου 2023). Μαθήματα από την Ουκρανία: Η ετοιμότητα σώζει ζωές. <https://www.redcross.ie/newsroom-post/lessons-from-ukraine-preparedness-saves-lives/>
- Levitin, D. (Φεβρουάριος 2015). Πώς να παραμείνετε ήρεμοι όταν ξέρετε ότι θα είστε αγχωμένοι [Βίντεο]. Συνέδρια TED. https://www.ted.com/talks/daniel_levitin_how_to_stay_calm_when_you_know_you_ll_be_stressed

Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας

- Οδηγίες Πρώτων Βοηθειών Ψυχολογίας του Ερυθρού Σταυρού. (2020). Πρώτες βοήθειες ψυχολογίας σε καταστάσεις καταστροφών και κρίσης. Διεθνής Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου. <https://www.ifrc.org/document/psychological-first-aid>
- Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. (2023). Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων στις καταστροφές: Μαθήματα από τοπικές πρωτοβουλίες ετοιμότητας. UNDP Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας. <https://www.undp.org/europe-and-central-asia/publications>
- Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών (UNDRR). (2023). Τα λόγια στην πράξη: Ευαισθητοποίηση του κοινού και δημόσια εκπαίδευση για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. <https://www.undrr.org/publication/words-action-public-awareness-and-public-education-disaster-risk-reduction>
- Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για την Υπηρεσιών Έργων (UNOPS). (15 Δεκεμβρίου 2023). Ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης της Ουκρανίας. <https://www.unops.org/news-and-stories/news/strengthening-ukraines-emergency-response>
- Ουκρανικός Ερυθρός Σταυρός. (2024). Νέα και δραστηριότητες. <https://redcross.org.ua/en/news/>
- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. (2023). Πλαίσιο διαχείρισης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας και κινδύνου καταστροφών (Health EDRM). <https://www.who.int/health-topics/emergencies>

Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας

Εικόνες

- Luhanskyi, Y. (2025). Αντιμετώπιση της βιοτρομοκρατίας: Ελεγχόμενη εκκένωση και απολύμανση [Εικόνα που δημιουργείται από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e40acabc8c8191bc50cf806d14be16
- Luhanskyi, Y. (2025). Απόκριση σε Χημικές Διαρροές: Ασφαλής Εκκένωση από Μολυσμένες Περιοχές [Εικόνα που δημιουργείται από Τεχνητή Νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e404493804819180cdc885343dc229
- Luhanskyi, Y. (2025). Εκκένωση σε περίπτωση σεισμού: Ασφαλής έξοδος από δημόσια κτίρια [Εικόνα που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e3f1936f288191b47279f03b29397f
- Luhanskyi, Y. (2025). Πυρκαγιά σε δημόσιο χώρο: Ασφαλής εκκένωση υπό πίεση [Εικόνα που δημιουργείται από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e4068a3edc819180d2b8ddfb3fb98a
- Luhanskyi, Y. (2025). Ατύχημα μεταφοράς επικίνδυνων υλικών: Συντονισμένη αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης [Εικόνα που δημιουργείται από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e4056393d08191a33bc8d51a593d17
- Luhanskyi, Y. (2025). Αντιμετώπιση πανδημίας: Τεστ και ετοιμότητα δημόσιας υγείας σε πολυσύχναστες περιοχές [Εικόνα που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e40d5dda6c8191b4899ce27feaf4c4
- Luhanskyi, Y. (2025). Πρώτες Βοήθειες Ψυχολογίας: Υποστήριξη Ατόμων που Αναπηρούν σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης [Εικόνα που δημιουργήθηκε από Τεχνητή Νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e40c5f0fbc8191b473d7f26e0cea74
- Luhanskyi, Y. (2025). Μαζική κάλυψη: Ασφάλεια σε περίπτωση σεισμού σε εσωτερικούς χώρους [Εικόνα που δημιουργείται από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e3f1936f288191b47279f03b29397f
- Luhanskyi, Y. (2025). Αντιμετώπιση αστικών πλημμυρών: Παραμονή ασφαλών σε βυθισμένους δημόσιους χώρους [Εικόνα που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη]. ChatGPT. https://chatgpt.com/s/m_68e3ef78899c8191bbb36c3db5669bcc

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Διασκεδάστε με την Ενότητα 2 VET-READY - ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ - Εκπαιδευτική
Ενότητα 7 - Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους
Χώρους**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

<https://vetready.eu/>